

FESTIVAL

Over bijna een week barst Oerol op Terschelling weer los. De artistieke leiding tikt de pareltjes van dit cultuurfestival, van 9 tot en met 18 juni.

TEKST JACOB HAAGSMA

**ZEVEN REDENEN
OM JE ONDER
TE DOMPELEN IN**

Oerol

Rhizome.

Oerol Festival op Terschelling: dat betekent tien dagen lang zeer uiteenlopende voorstellingen op zeer uiteenlopende plekken. Van de Deining, het nieuwe 'festivalhart' bij Paal 8 en op het Noordzeestrand tot en met allerlei plekken in de natuur, locaties die de producties vaak ook sturen. De kaartverkoop voor de verschillende voorstellingen is al behoorlijk op stoom. Maar daarnaast zijn er ook genoeg dingen te beleven met alleen een festivalbandje. En voor het eerst zijn er ook 'dagbandjes' te koop, voor wie maar even op het eiland is.

Joost Oomen en de Poezieboys: *Lorca*

Schrijver, dichter, theatermaker en columnist van deze krant Joost Oomen is al jaren een vaste kracht op Oerol. Met het duo De Poezieboys maakte hij vorig jaar (maar niet op Oerol) de voorstelling *Eisfögl*, over een zeer waarschijnlijk niet-bestaande IJslandse dichter. *Lorca* gaat over een echte dichter: Federico García Lorca (1898-1936). Sabine Pater, artistiek leider van Oerol: „Ze zijn in mei vorig jaar bij ons in residentie geweest. Ze hebben als uitgangspunt het stuk *Het publiek*, dat García Lorca schreef kort voor hij werd doodgeschoten. Zoals hij met een studenteneelvereniging naar de binnenlanden van Spanje ging, zo strijken Joost Oomen en De Poezieboys neer op een weilandje, hier in de buurt van de Griene Polle. Hun werk doet me denken aan dat van Karlijn Kistemaker: veel magisch-realisme, je weet niet wat echt gebeurd is en wat niet.' Daar nemen ze je helemaal in mee.”

Rhizome: *La spire*

La spire is de naam van de voorstelling èn van de enorme stalen, spiraalvormige constructie waarin die zich afspeelt. Bij de Franse groep Rhizome gaan vijf vrouwelijke performers de strijd aan met de zwaartekracht op dat bouwsel, blikvangend opgesteld op het Groene Strand. Pater: „Je kunt door die spiraal heen kijken, maar door de bewegingen van die vrouwen ontstaat er een soort tussenruimte. Het gaat over mens en object, over het tarten van de zwaartekracht, maar ook over kracht vanuit vrouwen. Dit past erg in het Oerol-DNA: een voorstelling die voortkomt uit circus en acrobatiek.”

Yousef Gnaoui / Likeminds: *Vlag*

Yousef Gnaoui is beter bekend als rapper, onder de naam Sef. En jawel, ook in die context staat hij op Oerol, met het El Salvador Ensemble. Maar al voor hij als rapper zijn naam vestigde, maakte hij al theater bij gezelschap Likeminds, van 2001 tot en met 2006. Na 17 jaar is hij daar weer terug met *Vlag*, een voorstelling die nauw samenhangt met zijn laatste album (als Sef): *Ik zou voor veel kunnen sterven, maar niet voor een vlag*. 'Er is maar één goed systeem', rapt hij in *Land dat niet bestaat*, 'en dat is een geluidssysteem'. Sabine Pater: „Op die plaat en in die voorstelling kijkt hij naar systemen of constructen, en hoe dat misschien anders zou kunnen, beter. Zoeken naar nieuwe perspectieven. Dat past natuurlijk heel erg bij Oerol.” En, logisch bij een maker die het niet zo heeft op systemen: deze voorstelling valt per avond anders uit. „De nummers, de volgorde: het kan allemaal veranderen.”

Veenfabriek: *Wereld van Wie*

Bij dit Leidse gezelschap ga je aan tafel met de doden en de geesten. *Wereld van Wie* is onder andere gebaseerd op een Vietnamees dodenritueel, maar ook op het boeddhistische idee van een 'tussenstaat' - tussen leven en dood. Het is het verhaal van Wie (eigenlijk: Phi Nguyen), die als peuter met zijn familie uit Vietnam naar Hongkong vluchtte, en daarbij 43 dagen op zee doorbracht. Ook een vorm van 'tussenstaat'. „Het staat op de Betonning, aan het water. Een heel mooie plek”, zegt Sabine Pater. „Je voelt er de nabijheid van het water, het vertrekken en het aankomen.” Deze voorstelling krijgt een fragmentarisch karakter, met ter plekke gemaakte muziek door Ngô Hồng Quang, gespecialiseerd in allerlei traditioneel Vietnamese instrumenten. Integraal onderdeel van deze voorstelling is dus dat eten, gekookt door chef-koks uit landen als Libanon, Thailand, Japan en, uiteraard, Vietnam. En reken maar niet op lappen vlees. Pater: „We hebben natuurlijk ook ons eigen verhaal over voedsel.”

De Veenfabriek.

Y.M.P.: *Renaissance*

Storytelling, spoken word: hipper dan ooit, maar bij Oerol heeft dit fenomeen al een lange geschiedenis. Deze keer is Y.M.P. een van de centrale figuren. Dat staat voor Young Mich Poetry, de artiestennaam van Mich Simon, artistiek leider van het Rotterdamse multiculturele productiehuis Flow. Samen met Jennifer Muntslag en Cheyenne Toney presenteert hij de dagelijkse talkshow op festivalterrein De Deining, al jaren een ferm uithangbord voor het Oerolprogramma en de belangrijkste thema's. Daarnaast speelt Y.M.P. de one-man-show *Renaissance*, enigszins geïnspireerd door de gewelddadige dood van George Floyd - zwarte Amerikaan, afgemaakt door politieagenten. Pater: „Die voorstelling gaat over een nieuwe wedergeboorte, die bij jezelf begint. Hoe kijk je naar jezelf in een tijd waarin polarisatie sterker is dan anders, hoe vertaalt zich dat in reflectie en handelen? Voor mij staat storytelling voor een kunstvorm die al heel lang in ontwikkeling is, en waarvan wij als Oerol al lang geleden gezegd hebben: dit past bij ons.”

Tryater: *Sâlt*

Vorig jaar moest Tryater de grootschalige productie *Under wetter* op Oerol na één voorstelling bruto afbreken wegens corona in de gelederen. Deze keer is het Leeuwarder theatergezelschap present met een heel wat kleinschaliger voorstelling. In *Sâlt* onderzoekt actrice Eva Meijering de relatie tussen hoofd en lijf aan de hand van haar eigen persoonlijke verhaal: ze heeft altijd erg veel last gehad van eczeem.

Sabine Pater: „Ze heeft altijd geleerd om haar impulsen te onderdrukken. Anders had ze zich letterlijk kapotgekrabt. Ze heeft een ingewikkelde relatie met haar eigen lichaam. Hoe ga je daarmee om?” Ook deze voorstelling heeft magisch-realistische elementen, waarover we hier niet te veel mogen verklappen. Wel dat muzikante Michelle Samba ook meedoet en dat deze voorstelling in zekere zin ook gaat over het Symbioceen: het hopelijk aanstaande tijdperk waarin mens en natuur op een gelijkwaardiger manier met elkaar omgaan dan in het huidige Antropoceen. Pater: „Zo wordt op een heel theatrale manier een aantal vraagstukken behandeld. En dat op een supermooie locatie, in een duinkuil bij Heartbreak Hotel.”

Roxeanne Hazes

Eigenlijk al sinds het begin van Oerol, in 1982, neemt muziek een belangrijke plek in op het festival. Vaak met 'wereldmuziek' en kleinschalige acts. De komst van Roxeanne Hazes, op de opening nota bene, is dan best opvallend. Ook *SBS Shownieuws* springt er bovenop. Roxeanne, dochter van André Hazes en Rachel, gebrouilleerd met broer André Junior, voer voor de rodelrubrieken.

Ook geschikt voor Oerol, betoogt Thijs Weijland, samen met Niels Nieuborg verantwoordelijk voor de muziekprogrammering. „We besteden altijd veel aandacht aan Nederlands talent, mensen die op een oorspronkelijke manier met de Nederlandse taal werken. Roxeanne maakt een mooie, gezonde mix van popmuziek en dat Nederlandse repertoire. Waar haar broer meer in de traditie van zijn vader staat, met het levenslied, zet zij in op een mix van dat Jordanees met pop in de stijl van Lana Del Rey. Dat past veel beter bij Oerol.”

Oerol Festival: 9 tot en met 18 juni, Terschelling
• www.oerol.nl

FESTIVAL

Dichter en spoken word-artiest Myron Hamming.

VAN CONNIE PALMEN TOT EN MET MYRON HAMMING IN DE GEBOORTESTAD VAN ANTON WACHTER

Als een boekenlezer aan Harlingen denkt, denkt zij, hij of die niet aan *The Passion*, maar aan Lahringen, het op Harlingen geïnspireerde stadje waar schrijver Simon Vestdijk zijn personage Anton Wachter op de wereld zette.

Dat gebeurde in 1934, met de roman *Terug tot Ina Damman*. Sindsdien geldt Harlingen/Lahringen als een belangrijke plaats in het literaire landschap van Nederland, een status die wordt onderstreept met de tweejaarlijkse uitreiking van de Anton Wachterprijs voor het beste literaire prozadebuut.

Naast dit event bestaat sinds enige tijd het Literair Festival Harlingen. Voor de derde editie van dit evenement, op 10 juni, hebben de plaatselijke bibliotheek, boekhandel en het museum een programma samengesteld met optredens van auteurs die tot ver buiten Harlingen bekendheid genieten. Een van hen is Niña Weijers, in 2014 kreeg zij de Anton Wachterprijs voor haar roman *De consequenties*, vorig jaar verscheen van haar hand de essaybundel *Zelf doen*. Een ander is Auke Hulst, auteur van het bejubelde *De Mitsukoshi Troostbaby Company* (2021) en de recent uitgegeven reisimpressie *Zephyr*. Vestdijk-kenner Doeke Sijens komt naar Harlingen om te vertellen over de totstandkoming van zijn biografie over schrijver Trinus Riemersma.

Op het affiche prijkt verder de naam van Myron Hamming, nu nog stadsdichter van Groningen, maar eerder dit jaar nationaal gedebuteerd met een bundel gedichten en spoken word-teksten, *Je droomt het niet zomaar*. Grote naam van het festival is evenwel Connie Palmen. Onlangs werd bekend dat haar debuut *De wetten* uit 1991 geschikt wordt gemaakt voor het theater en dat eind september haar nieuwe boek verschijnt, *Voorname-lijk vrouwen*, over vrouwelijke scheppende kracht en autonomie.

Het programma wordt gecompleteerd met muzikale bijdragen van strijkkwartet Regina Forte en duo Ella & her man. De presentatie van het festival is in handen van Kirsten van Santen, schrijver en cultuurredacteur bij *Leeuwarder Courant* en *Dagblad van het Noorden*.

Zie ook:

• ontdekdebieb.nl/literairfestival

JOEP VAN RUITEN